

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat Kurum tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Serhat EREN
Diyarbakır Milletvekili

17 Ağustos 1999 Marmara Depremi'nin üzerinden 27 yıl geçmesine rağmen Türkiye'nin mevcut yapı stokunun deprem güvenliği temel sorunlardan biri olmayı sürdürmektedir. Bakanlığınız tarafından açıklanan verilere göre Türkiye'deki yaklaşık 36 milyon bağımsız bölümün 6 milyonu risk altında bulunmakta, 2 milyon bağımsız bölümün ise acil dönüşmesi gerekmektedir.

6 Şubat 2023 Maraş merkezli depremler, mevcut yapı stokunun güvenliği, riskli yapıların önceden tespiti, yapı denetimi ve afet öncesi risk azaltma çalışmalarının yaşamsal önemini bir kez daha ortaya koymuştur. Depremlerden etkilenen Diyarbakır'da da 412 yurttaş yaşamını yitirmiş, 5 bin 494 bina ağır, 2 bin 159 bina orta hasar almıştır.

Milyonlarca bağımsız bölümün risk altında olduğu açıklanmasına karşın bu yapıların ne kadarının fiilen tespit edildiği, illere göre dağılımı, kamu yapı stokunun mevcut durumu ve riskli yapıların hangi takvim doğrultusunda güvenli hale getirileceği konusunda kamuoyunun erişebildiği bütünlüklü ve güncel veriler bulunmamaktadır.

Bu bağlamda;

- 1- Bakanlığınızın yaklaşık 6 milyon bağımsız bölümün risk altında olduğuna ilişkin tespiti hangi çalışma ve kriterlere dayanmaktadır? Bu bağımsız bölümlerin kaçında yapı bazında risk veya deprem performans tespiti yapılmıştır?
- 2- Risk altında olduğu belirtilen yaklaşık 6 milyon ve acil dönüşmesi gerektiği belirtilen 2 milyon bağımsız bölümün illere göre dağılımı nedir? Bunların kaç 2000 yılı öncesinde inşa edilmiştir?
- 3- Türkiye genelinde yapı stokunun deprem güvenliğini ortaya koyacak bütünlüklü bir envanter çalışması yürütülmekte midir? Yürütülüyorsa bu çalışmanın tamamlanması için öngörülen tarih nedir?
- 4- 2012 yılından bugüne kadar kaç bağımsız bölüm riskli yapı kapsamında tespit edilmiş, kaç yıkılmış, kaç yeniden yapılmış ve kaç güçlendirilmiştir? Bu verilerin yıllara ve illere göre dağılımı nedir?
- 5- Okullar, hastaneler, öğrenci yurtları, adliyeler, ceza infaz kurumları ve diğer kamu yapılarından kaçında deprem performans analizi yapılmıştır? Kaç kamu yapısı riskli

13.08.2026

bulunmuş, bunların kaçında güçlendirme veya yeniden yapım çalışmaları tamamlanmıştır?

- 6- 6 Şubat 2023 depremlerinin ardından Diyarbakır'daki mevcut yapı stokunun deprem güvenliğini belirlemeye yönelik kapsamlı bir tarama yapılmış mıdır? Yapılmışsa kaç yapı incelenmiş ve bunların kaç riskli bulunmuştur?
- 7- Diyarbakır'da 6 Şubat depremlerinde ağır ve orta hasar aldığı tespit edilen yapılardan kaç bugüne kadar yıkılmış, güçlendirilmiş veya yeniden yapılmıştır? Halen işlem bekleyen ağır ve orta hasarlı yapı sayısı kaçtır?
- 8- Riskli yapılarda yaşayan dar ve orta gelirli yurttaşların güçlendirme ve dönüşüm maliyetlerini karşılayabilmeleri amacıyla Bakanlığınız tarafından sağlanan hibe, kredi ve kira desteklerinden bugüne kadar kaç hane yararlanmıştır? Bu desteklerin artırılmasına yönelik bir çalışma yürütülmekte midir?
- 9- Türkiye genelindeki riskli yapı stokunun ortadan kaldırılması için Bakanlığınızın belirlediği bir hedef tarih ve yıllık dönüşüm veya güçlendirme programı bulunmakta mıdır? Bulunuyorsa yıllık hedefler nelerdir?